

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคล

แห่งการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาสุรินทร์*

SUPER LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING

INDIVIDUAL LEARNING OF TEACHERS UNDER THE SECONDARY

EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SURIN

รัฐพล กระแสโท¹, ประภาพร บุญปลอด² และ ทรงเดช สอนใจ³

Rattaphon Krasaetho¹, Prapaporn Boonplod² and Songdaech Sonjai³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

¹⁻³Surindra Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: Rattaphon127@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 70 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนและหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 โดยค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร

* Received 8 August 2024; Revised 24 August 2024; Accepted 22 October 2024

สถานศึกษา เท่ากับ 0.98 และค่าความเชื่อมั่นการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = 0.723$

4. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ได้ร้อยละ 52.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 2.140 + 0.504^{**} X$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = 0.723^{**} Z_x$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู

Abstract

This research aimed 1) to study the levels of super leadership of school administrators; 2) to study the levels of individual learning of teachers; 3) to identify relationships between super leadership of school administrators and individual learning of teachers; 4) to create a predictive equation to forecast how super leadership of school administrators affecting individual learning of teacher under the Secondary Educational Service Area Office Surin. The sample was a group of 70 schools under the Secondary Educational

Service Area Office Surin, which were obtained through stratified random sampling. by collecting data from school directors and head of the academic administration group. The sample included 140 people. The instruments used for data collection included a five - point rating scale questionnaires. The reliability of the questionnaires was at 0.99, the super leadership of school administrators was 0.98, and reliability of the individual learning of teachers was 0.97. The data analysis was performed by mean, standard deviation, the Pearson product-moment correlation coefficient and Simple Linear Regression Model.

The research results were as follows:

1. The super leadership of school administrators under the Secondary Educational Service Area Office Surin as an overall was at the high level. It was also at the high level for each aspect.

2. The individual learning of teachers under the Secondary Educational Service Area Office Surin as an overall was at the high level. It was also at the high level for each aspect.

3. There was a statistically significant positive relationship of 0.01 between super leadership of school administrators and the individual learning of teachers. The Pearson's coefficient (r) = 0.723 showed that two variables had a relationship at a high level.

4. Super leadership of school administrators affecting individual learning of teacher under the Secondary Educational Service Area Office Surin, with a predictive power of 52.30 and a .01 level of statistical significance and the predictive equation in the form of raw scores is $\hat{Y} = 2.140 + 0.504^{**} X$ and in the form of standard scores is $\hat{Z}_y = 0.723^{**} Z_x$

Keywords: Leadership over leaders, School administrators, Affects teachers' being learning persons

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น การให้ความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันจึงขึ้นอยู่กับอำนาจของข้อมูล ข่าวสาร จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้ทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Persons) เพื่อให้ทุกคนได้เรียนรู้ ใฝ่รู้ เพิ่มเติมตลอดเวลา และตลอดชีวิต ความจำเป็นที่ต้องศึกษาเรียนรู้อยู่เสมออย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การพัฒนาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และมีสมรรถนะในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจึงจะสามารถสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อความก้าวหน้าทันสมัย เกิดประโยชน์ทั้งตนเอง ครอบครัว และสังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นสถานที่ที่สำคัญสำหรับการพัฒนาคุณภาพของคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การจัดการศึกษาจึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข พัฒนาองค์ความรู้ให้เท่าทันยุคสมัยและพฤติกรรมของมนุษย์ที่เปลี่ยนไป ทั้งเรื่องของแนวโน้ม การตลาด สื่อสังคมออนไลน์เว็บไซต์ แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนหรือด้านธุรกิจ ไปจนถึง เรื่องของการเมืองและการปกครอง ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษาต้องมีการ ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เท่าทันยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา รวมถึงผู้บริหารจะต้องสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากร ภายในสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้านพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ว่าการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อ ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึก การอบรม การสืบสาน ทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิด จากการจัดสภาพแวดล้อมสังคม การเรียนรู้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยการจัดการศึกษานั้นต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้าง สังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในภาวะกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต

ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และ ของโลก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารยังเป็นปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารในการที่จะสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง ภายใต้ความเชื่อที่ว่า การเรียนรู้ของคนในสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาประเทศสู่การพัฒนา การศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสร้างประชากรให้มีความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ในการเรียนรู้ผู้เรียนจะไม่เป็นเพียงผู้ที่คอยรับความรู้หรือเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการจดจำข้อมูลความรู้ได้เท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ หาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ด้วยตนเองอย่างชาญฉลาด และเพื่อให้เป็นผู้ที่สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดเวลา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่แสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ ในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (คุรุสภา, 2545) บุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า "เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้" ในทางการศึกษาการที่ผู้เรียนจะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้นั้น ปัจจัยหนึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนมีความสนใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดและต้องการค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง แต่ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพบริบทและสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนส่งเสริมให้เกิด บุคคลที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการการเรียนรู้ได้นั้นก็คือ "ครู" เพราะครูสามารถเป็นต้นแบบที่ดีถ้าครูเป็นผู้มีลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นตัวอย่างที่ดีในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนแล้วนั้น ผู้เรียนก็จะเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติตามแบบอย่างที่ดีที่เห็นสิ่งสำคัญของการประกอบวิชาชีพครูคือการมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ซึ่งต้องอาศัยความรักในวิชาชีพเป็นพื้นฐาน และต้องมีวินัยในตนเอง เพราะการศึกษาในระบบเป็นเพียงเครื่องมือพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์ คือการรอบรู้ในบริบททั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียนในเรื่องของความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้" (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ณ วันที่ 17 สิงหาคม 2553 เรื่องการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) และพระราชบัญญัติระเบียบการ

บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) เพื่อบริหารจัดการศึกษา กำกับดูแล สนับสนุน และส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน ในสังกัด 85 โรงเรียน ในเขตพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจากรายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์บางส่วนยังขาดภาวะผู้นำที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษา การบริหารในแต่ละโรงเรียนยังมีเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาค โรงเรียนขนาดเล็กยังขาดครูผู้สอนที่ตรงกับวิชาเอก ผู้บริหารบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับการใช้แผนปฏิบัติการประจำปีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ซึ่งปัญหาข้างต้น ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ยังขาดการสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้นำตนเอง ยังขาดการวางแผนงานที่ดี การมอบหมายงานไม่ชัดเจน ขาดการนิเทศติดตามผลที่ชัดเจน บุคลากรในโรงเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาค่อนข้างน้อย ขาดการกระตุ้นให้ตั้งเป้าหมายในตนเอง ขาดการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้ตามค้นพบความสามารถของตนเองและใช้ความสามารถให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งอาจจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์, 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เนื่องจากยังไม่มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และสร้างการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ให้กับบุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ ตลอดจนนำไปเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

สมมติฐานการวิจัย

1.ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

2.ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2566 ทั้งหมด 85 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 70 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) จากนั้นใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาในการสุ่มแบ่งชั้น ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน และหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการจำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 140 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดตามวิธีคิดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันในสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวความคิดของแมนซ์และซิมส์ (Manz & Zims, 2001 : 33)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับระดับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดทฤษฎีของ Senge (1990) เนื้อหาของข้อคำถามครอบคลุมตามแนวทางในการสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ 5 ด้าน รวมจำนวน 33

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด นิยามศัพท์เฉพาะ และการกำหนดเนื้อหาของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาเครื่องมือการวิจัยเพื่อนำมาประยุกต์ใช้

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และเกี่ยวกับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert, 1961)

3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวิจัย

4. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity)

ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากนั้นนำมาปรับปรุงสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องถูกต้องและสมบูรณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 ท่าน ผู้บริหารสถานศึกษา 2 ท่าน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 ท่าน

6. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

7. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 30 ชุด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการจับสลาก

8. นำซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 แบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู มีค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.97 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์จำนวน 140 ชุด โดยใช้โปรแกรม Google Form เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบสอบถามออนไลน์ โดยส่ง QR Code หรือ Link ของแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยติดตาม และประสานงานกับโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดอยู่เพื่อรวบรวมให้ครบตามจำนวน

3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และทำการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การคำนวณหาค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเหนือของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการแปลผลพิจารณาคะแนนจากระดับของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ระดับ

3. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยวิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการแปลผลพิจารณาคะแนนจากระดับของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ระดับ

4. วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ วิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การแปลผลระดับความสัมพันธ์เป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้ตัวแบบการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression Analysis) (บุญศรี พรหมมาพันธุ์, 2563)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันในสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	85	60.71
หญิง	55	39.29
รวม	140	100.00
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันในสถานศึกษา		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	69	49.29
รักษาราชการแทน	1	0.71
หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ	70	50.00
รวม	140	100.00
ขนาดสถานศึกษา		
โรงเรียนขนาดเล็ก	12	8.57
โรงเรียนขนาดกลาง	94	67.14
โรงเรียนขนาดใหญ่	18	12.86
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	16	11.43
รวม	140	100.00

จากตาราง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศประกอบด้วยเพศชายจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 60.71 และเพศหญิงจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 39.29 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันในสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 49.29 รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.71 และหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.57 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 12.86 และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43

2. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย($\bar{X}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1.การส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	4.32	0.54	มาก	5
2.การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	4.33	0.50	มาก	4
3.การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง	4.29	0.60	มาก	6
4.การสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก	4.24	0.52	มาก	7
5.การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยให้รางวัลและคำทักท้วงอย่างสร้างสรรค์	4.33	0.51	มาก	3
6.การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน	4.38	0.56	มาก	1
7.การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง	4.35	0.53	มาก	2
รวม	4.32	0.47	มาก	-

จากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.32$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.56) การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.53) การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยให้รางวัลและคำทักท้วงอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}= 4.33$, S.D.=0.51) การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ($\bar{X}= 4.33$, S.D.=0.50) การส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ($\bar{X}= 4.32$, S.D.=0.54) การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ($\bar{X}= 4.26$, S.D.=0.60) และการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก ($\bar{X}= 4.24$, S.D.=0.52)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน

การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ของครู	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การใส่ใจพัฒนาตนมุ่งสู่ ความเป็นเลิศ	4.31	0.41	มาก	3
2.รูปแบบวิธีคิด	4.35	0.44	มาก	2
3.การสร้างสานวิสัยทัศน์	4.29	0.44	มาก	4
4.ความคิดความเข้าใจเชิงระบบ	4.28	0.43	มาก	5
5.การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.37	0.32	มาก	1
รวม	4.32	0.33	มาก	-

จากตาราง พบว่า การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.32, S.D.=0.33) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X}$ =4.37, S.D.=0.32) รูปแบบวิธีคิด ($\bar{X}$ =4.35, S.D.=0.44) การใส่ใจ พัฒนาตน มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X}$ = 4.31, S.D.=0.41) การสร้างสานวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.29, S.D.=0.44) และความคิดความเข้าใจเชิงระบบ ($\bar{X}$ = 4.28, S.D.=0.43)

4. ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุรินทร์ โดยการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

ตัวแปร	(n=140)		β	df	r_{xy}	a	b
	$\bar{X}$	S.D.					
X	4.32	0.47	0.723**	139	0.723**	2.140	0.504**
Y	4.32	0.33					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R^2 =.523 Adjusted R^2 =.519 S.E._{est}=0.23

จากตาราง พบว่า การพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาได้ ร้อยละ 52.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.23 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้ ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 2.140 + 0.504^{**} X$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_Y = 0.723^{**} Z_X$

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยให้รางวัลและตำหนิอย่างสร้างสรรค์ การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง การส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง และการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการสถานศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและแนวคิดของผู้คนในสมัยใหม่ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่จึงไม่สามารถบริหารงานได้ด้วยวิธีเดิม ๆ ที่เน้นการสั่งการ โดยมีผู้บริหารเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการทั้งหมด แต่ต้องเป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งของบุคลากรในสถานศึกษา สามารถให้บุคลากรแสดงความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่ตนเองมีออกมาให้มากที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนบุคลากรเหล่านั้นสามารถขึ้นมาเป็นผู้นำในการบริหารจัดการ ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในการนำตนเองและนำคนอื่นจนสร้างผู้นำให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้นั้นเรียกว่าภาวะผู้นำเหนือผู้นำ จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ ชักนำให้ผู้ตามหรือบุคลากรในสถานศึกษามีความเป็นผู้นำและจัดการองค์กรให้มี

ประสิทธิภาพต่อไปเรณูกา สุวรรณรัตน์ (2564 : 92) ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์มีนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการบริหารงานแบบ TPS Model เป็นการบริหารโดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา การบริหารเชิงระบบ การมีส่วนร่วม ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการทำงานเป็นทีม โดยมีค่านิยมหลักในการทำงานร่วมกันคือ “ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมกันรับผิดชอบ” ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นพลวัต มาประยุกต์หลอมรวมเป็นการบริหาร โดยมีขั้นตอนการบริหารงานแบบ TPS Model โดยเริ่มจากวิเคราะห์ปัญหาและทบทวนประเด็นสำคัญ การพัฒนา ทำความเข้าใจวิสัยทัศน์และภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำรวจความต้องการด้านคุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร ครูและนักเรียน วิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา จัดทำแนวทางการดำเนินงาน/เกณฑ์การประเมิน ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงาน นิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตลอดจนสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์, 2562 : 4) โดยรูปแบบการบริหารเป็น TPS Model ซึ่ง T ย่อมาจากคำว่า Team ที่จะเน้นการสนับสนุนการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน เพราะเช่นนี้ถึงทำให้ค่าเฉลี่ยในด้านดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้จัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ให้มีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ มีภาวะผู้นำและสามารถขับเคลื่อนการนำนโยบายไปสู่การสร้างโอกาสและคุณภาพการศึกษาตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และเกิดการพัฒนางานและพัฒนางานองค์กร มีการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม สู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการ เป็นแบบอย่างผู้นำที่ดี มีความซื่อสัตย์ มีแนวคิดมุ่งมั่นพัฒนาสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความคุ้มค่า สามารถบริหารจัดการบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมและพัฒนาทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์, 2566 : 1) นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ไม่ได้บริหารงานได้ด้วยวิธีเดิม ๆ ที่เน้นการสั่งการโดยมีผู้บริหารเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการทั้งหมด แต่ต้องเป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็งของบุคลากรในสถานศึกษาให้บุคลากรแสดงความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่ตนเองมีออกมาให้มากที่สุด ส่งเสริมสนับสนุน ให้บุคลากรในหน่วยงานหรือในองค์กรเป็นผู้นำตนเองโดยการกระจายอำนาจของตนเอง ส่งผลให้ผู้ตามสามารถนำผู้อื่นได้ เรียนรู้สิ่งต่างๆ และการทำงานได้ด้วยตนเอง ทำงาน

ได้สำเร็จด้วยตนเอง ทำให้ครูค้นพบความสามารถของตนหรือศักยภาพที่มีอยู่ในตนเอง ก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

2. การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากการที่ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก ทุกคนในสังคมต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวและพัฒนาตนเองให้ทันกับเทคโนโลยีต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ตัวเองสามารถอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ต้องมีการเรียนรู้เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง บุคลากรสำคัญที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนสถานศึกษา ให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ก็คือครู ดังนั้นครูจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีการใส่ใจพัฒนาตน มุ่งสู่ความเป็นเลิศ รูปแบบวิถีคิด การสร้างสานวิสัยทัศน์ ความคิดความเข้าใจเชิงระบบ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ประกอบกับการมี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มินิสายไฟรู้ไฟเรียน มีความกระตือรือร้น สนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) กับคุณลักษณะบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยมีหลักการและความมุ่งหวังที่จะต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมทั้งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การเคารพกฎหมายการส่งเสริมศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล นอกจากนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554) โดยการคำนึงถึงการพัฒนากุศลกรอย่างต่อเนื่อง เพราะเหตุนี้การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์จึงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญศรี กัลยาณกิตติ และ กนกอร สมปราชญ์ (2557 : 89) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดหนองคาย เพื่อหาความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy}=.723$) แสดงว่าภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างหรือพัฒนาครูให้สามารถเป็นผู้นำตนเองได้ ด้วยการดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลที่ยั่งยืนขององค์กร คอยกระตุ้นให้บุคลากรรู้หน้าที่ของตนเอง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและใช้พลังในการขับเคลื่อนองค์กร การสร้างระบบปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มุ่งเน้นให้บุคลากรมีการพัฒนาเตรียมความพร้อมที่จะขึ้นเป็นผู้นำ รวมถึงการใช้อิทธิพลในการมีพฤติกรรมมุ่งใจช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองตามความต้องการและความสนใจ ให้การสนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือให้บุคลากรสามารถกำหนดเป้าหมายได้ด้วยตนเอง ให้ข้อเสนอแนะบุคลากรทำความเข้าใจเรียนรู้ที่จะรู้จักปรับวิถีในชีวิตหรือการทำงานและเป็นตัวอย่างของการร่วมงานและสนับสนุนบุคลากร โดยใช้ความรู้ความสามารถที่มีอิทธิพลการแสดงพฤติกรรมเป็นตัวอย่างที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้แก่บุคลากร มีการให้ความสำคัญกับการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานด้วยการใช้กระบวนการทำงานเป็นทีม และการทำงานร่วมกันจะทำให้บุคลากรในองค์กรมีความรอบรู้และมีการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชรินทร์ทิพย์ วงศ์ธรรม (2565 : 21) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถสร้างการนำตนเองให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรในโรงเรียน โดยผู้บริหารสามารถสร้างให้ครูการสร้างทีมที่เข้มแข็งจนก่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่เข้มแข็ง และสอดคล้องแนวคิดของ พิษณุภา ยืนยาว (2560 : 2856) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำหรือผู้นำที่เป็นเลิศ คือ ผู้นำที่ยึดเอาจุดแข็งของผู้ตามเป็นสำคัญ เข้าใจนำคนอื่นให้เขารู้จักนำตัวเอง ให้ผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชามีความสามารถในการบริหารตนเอง ทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพธรรมชาติมาภิบาลในการบริหาร มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ที่ได้กล่าวถึงการทำงานเป็นทีม

4. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูได้ร้อยละ 52.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ

พยากรณ์ เท่ากับ ± 0.23 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 2.140 + 0.504^{**} X$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_Y = 0.723^{**} Z_X$ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ที่สามารถนำครูเพื่อครูสามารถนำตนเองด้วยการทำตนเป็นผู้สอน คอยให้คำแนะนำ ส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในตัวเองและในองค์กร จนผู้ตามได้ค้นพบความสามารถของตนเอง และใช้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน เกิดการสร้างแรงบันดาลใจให้สามารถจูงใจตนเองจนสามารถนำตนเองและผู้อื่นได้ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ มีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเกิดความกระตือรือร้นสนใจ และใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงทำให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชรินทร์ทิพย์ วงศ์ธรรม (2565 : 220) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำแล้วนำมาใช้ในการบริหารจัดการงานและคนในสถานศึกษาไปในทิศทางที่เหมาะสม เป็นที่พึงพอใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำให้ผู้ร่วมงานสามารถปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจทุ่มเทกำลังความคิด ความรู้ความสามารถ จนทำให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยผู้ร่วมงานมีอิสระในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องกำกับดูแลมากนักเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ สร้างความเชื่อมั่น อำนาจความสะดวกในการทำงานเพื่อให้ผู้ร่วมงานสามารถทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้ด้วยตนเองเช่นนี้ถือเป็นการส่งเสริมให้ครูเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย 1) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.=0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ($\bar{X} = 4.38$, S.D.=0.56) การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ($\bar{X} = 4.35$, S.D.=0.53) การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยให้รางวัลและตำหนิอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.33$,

S.D.=0.51) การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ($\bar{X}$ = 4.33, S.D.=0.50) การส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ($\bar{X}$ = 4.32, S.D.=0.54) การกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.26, S.D.=0.60) และการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก ($\bar{X}$ = 4.24, S.D.=0.52) 2) การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.32, S.D.=0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X}$ =4.37, S.D.=0.32) รูปแบบวิธีคิด ($\bar{X}$ =4.35, S.D.=0.44) การใส่ใจพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X}$ = 4.31, S.D.=0.41) การสร้างสานวิสัยทัศน์ ($\bar{X}$ = 4.29, S.D.=0.44) และความคิดความเข้าใจเชิงระบบ ($\bar{X}$ = 4.28, S.D.=0.43) 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวม (r_{xy} =0.723) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ 4) การพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 52.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.23 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y}=2.140+0.504^{**} X$ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y=0.723^{**} Z_x$ จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนไป 1 หน่วย การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เปลี่ยนไป 0.504 หน่วย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ 1) ระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า ด้านการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวกมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวคิดทฤษฎีในการปฏิบัติงานมาใช้อย่างเป็นระบบเป็นพลังขับเคลื่อนให้มีพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อครูในทางบวกมากยิ่งขึ้นและหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปพัฒนา

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาไปในทางที่ดีขึ้นต่อไป 2) ระดับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความคิดความเข้าใจเชิงระบบ ดังนั้น การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีความสามารถในการเชื่อมโยงการทำงานทั้งในภาพรวมและส่วนย่อย ให้สามารถมองเห็นปัญหา เชื่อมโยงปัจจัยของปัญหาและสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นมาได้อย่างเป็นระบบพัฒนาความสามารถของครูด้านการออกแบบนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ สนับสนุนครูเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมครูให้จัดทำหรือพัฒนาระบบสารสนเทศ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในกระบวนการเรียนรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเองตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศต่อไป 3) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาครูให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน โดยการที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการร่วมมือ ร่วมใจกันในการทำงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในทีมงาน ส่งเสริมให้ทุกคนในทีมแสดงความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการเป็นผู้นำ กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน สนับสนุนให้ครูได้ปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างทีมงานให้มีวิธีการในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในทีมโดยเป็นวิธีการที่ไม่เกิดการขัดแย้ง และ 4) จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สามารถร่วมกันพยากรณ์การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ดังนั้นในการจะพัฒนาผู้บริหารเพื่อพัฒนาให้ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูด้วยนั้น ผู้บริหารควรได้ฝึกอบรมการใช้ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไปปฏิบัติ เพื่อผู้บริหารสามารถนำภาวะผู้นำเหนือผู้นำไปใช้ดำเนินการอย่างเป็นระบบและรูปธรรมเพื่อผลประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป 1) ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เพื่อให้มีรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป 2) จากผลการวิจัยทำให้

ทราบว่ายังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ดังนั้นควรศึกษาหาปัจจัยอื่นๆ เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกในการนำไปเป็นส่วนประกอบในการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น 3) ควรศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครู ไปใช้กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโอกาสต่อไป 4) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำในด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ว่ามีกระบวนการใดหรือองค์ประกอบใดที่สามารถพัฒนาการเผยแพร่ด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำให้อยู่ในระดับสูงขึ้นและสามารถเกิดขึ้นได้กับผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. (2545). แนวทางการวิจัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาาระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.
- ชรินทร์ทิพย์ วงศ์ธรรม. (2565). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. ในวิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญศรี พรหมมาพันธ์. (2563). เทคนิคการแปลผลการใช้สถิติพาราเมตริกและนันทพาราเมตริกในการวิจัยทางสังคมศาสตร์.วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม. นนทบุรี:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 10(1), 7-8.
- เพ็ญศรี กัลป์ยานกิตติ และ กนกอร สมปราชญ์. (2557).วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล จังหวัดหนองคาย. ในวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิชญภา ยืนยาว. (2560). ผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารการศึกษา (Super Leader Of Educational Administrators). มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ Veridian E-Journal,Silpakorn University, 11(1), 2856.

- เรณูภา สุวรรณรัตน์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาวิทยาลัยครูสุริยเทพ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). การวิจัยและพัฒนาารูปแบบกลไกการส่งเสริมการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พรักหวาน กราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560).แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.(2565). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2565. สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. (2566). การรายงานผลการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล. (ครั้งที่ 1) .สพม.สุรินทร์: จังหวัดสุรินทร์.
- Senge, P. M. (1990).The fifth discipline: The art and practice of the learning organization. New York: Doubleday.
- Manz, C. C. & Sims, H. P. (2001). The New Superleadership Leading Others to Lead Themselves. San Francisco: Berrett-Koehler.